

Xarrups d'història: La festa dels Elois a Ripoll

Â
Els Elois al carrer ProgrÃ©s (1915 - 1925).
Â

Els orÃ-gens de la festa dels Elois es remunten al segle XVII, quan a Ripoll existia el gremi de Sant Eloi. El pes que aleshores tenia el sector metalÃ·lÃ-rgic en la poblaciÃ³ va fer que, inicialment, el gremi estiguÃ©s integrat pels ripollesos que treballaven el metall, cas de panyetaires, canoners, ferrers o clavetaires. Posteriorment, s'hi afegiren hostalers, paletes i altres oficis que no estaven inclosos en cap gremi. Podem dir, doncs, que el gremi de Sant Eloi agrupava la majoria de ripollesos.
Â

Article d'AgustÃ- Dalmau i Font, historiador i arxiver. **Consultar** cv complet.
Â **MÃ©s informaciÃ³:** especial festes del RipollÃ-s.
NotÃ-cia relacionada: Torna la festa dels Elois a CampdevÃ nol.

Festa l'any 1944 a la plaça Gran. A baix, els Elois a a la plaça de l'Ajuntament entre 1905 i 1915.

El gremi va adquirir tanta transcendència, que el 1663 comptava amb bandera, i l'any següent va néixer en el seu si una germandat per ajudar els malalts. Els gremis i les germandats foren dissolts a principis del segle XIX. No obstant això, encara va perdurar la festa que anualment s'organitzava, essent possiblement, la celebració lúdica més popular després de la Festa Major. La festa estava integrada per missa solemne; cercavila amb cavalls, matxos o *mulos* guarnits; curses de cavalls; audició de sardanes i tornaboda a la font del Ros. Aquesta, avui desapareguda, es trobava a tocar a la riera de les Llosses, i s'hi accedia per la carretera que connecta Ripoll i Berga. L'esclat de la Guerra Civil, el 1936, va suposar la fi temporal de la festivitat.

La festa no tardà a recuperar-se. El 28 de maig de 1944, una seixantena de ripollesos assistiren a una reunió, de la qual va sortir la primera junta del gremi de Sant Eloi. Aquesta es va encarregar de celebrar la primera festa, que es va dur a terme els dies 24 i 25 de juny. Del actes que van conformar la festa cal destacar la cercavila; en arribar al punt conegut com el Portalet, situat a la carretera

d'Olot, s'obsequià els ripollesos amb coca i un *trago* de vi.

Aquest any també hi va haver curses eqüestres en el passeig de Ragull; el primer classificat en la categoria de cavalls i eugues s'endugué un cabrit, el primer conductor de mules guanyà un pollastre, i el millor joquei d'ases tenia assegurada una botifarra de sang. La festa acabà a la font del Ros, paratge en què es celebrava un dinar campestre; no es tractava d'àpat col·lectiu, i més aviat s'ha de pensar amb una munió de tovalles, al voltant de les quals s'aplegaven familiars i amics. Després, per pair el dinar res millor que ballar sardanes o els balls de moda en aquell moment.

La festa va viure el seu millor moment, aproximadament entre el 1944 i el 1955. A partir d'aquesta època, i en coincidència amb els aires de modernitat que arribaven a la societat ripollesa, la festa va anar decaient, fins que va deixar de celebrar-se a mitjan dels anys seixanta.